

به پنج دقیقه‌ای ورق‌ها را هم شستند

به پنج دقیقه‌ای ورق‌ها را هم شستند

باربد گلشیری

من به ندرت راجع به پدرم صحبت کردم. راجع به آثارش هم به شواری می‌توانم چیزی بگویم، آخر یادداشت‌ها و دستنوشته‌هایش را که مرتب کنی به چیز‌های می‌رسی که هیچ نمی‌دانی شخصی است یا نه، که می‌توانی منتشر کنی یا نه. مثلاً می‌دانی که نوشته است: میادا معنی این همه این است که تا از سر نو شروع کنیم باید همه را دور بریزیم. اگر دوباره به همین چیز‌ها بریزیم؟ خب باز دور می‌بریزیم. نوشته بود، بازی خوبی است. حرف کوتاه است. کاتب خانه روشنان نمی‌خواست چون شاعر داستان خانه روشنان و چون خود یا اصلًا چون خود کاتب داستان جایی باشد. اشیای داستان خانه روشنان گفته‌اند: «در لایه‌های دور ماست رفته‌های قبیمی، احضارش اگر بکنند، بنویسندش به آن طرز که باید، نه سایه‌وار که حقی و حاضر، می‌آید، انگار که هست.» اما شاعر داستان، اخوان انگار، گفت: «آنها به آن کلمات که از من است انتخاب خواهند کرد، نه، نشده است، نمی‌شود؛ سایه‌ای دارد هر کلمه، مهمش می‌کند همنشینش؛ چیزی می‌شود بیرون از اختیار من.»

نیستش حالا. در لایه‌های ماست. به مدد اوست که از دریجه کلامه می‌پینیم. آبچکان نیست موهاش. سر و دست و پائیست، یا عظام رمیم یا هر چه این جنن ائمی می‌شود، به خاکش اگر رسپارند یا به امانت اگر در لایه زیرین خاکش کنند. همسایه ظلمت است کاتب. بوی کاغذ نانوشته را می‌دهد یا مدادی که نترشیده باشندش. در تابوت ناگفته‌هایست که هست.

زنگ زند گفتند سنگ قیوش را شکسته‌اند برده‌اند. با آزاد روح‌بخشان، دوستم، رفته سراغش. متولی امامزاده طاهر را صدا کردیم. گفت، «دزیده‌اند، اگر چیز بود مال شاملو را می‌شکستند. گفت، چیز بوده حتی‌که هشت باری سنگی را شکسته‌اند. گفت، همان طوفارهای خوشنوش شکسته‌اند تا شلوغش کنند باه اصطلاح امروز اغتشاش کنند. اینها البته وقتی سر خاک پدر سهراپ و سیاوش با نازنین می‌رویم خوب امنیت گورستان را حفظ می‌کنند. حالا گیرم گورش شده باشد مثل گور میر نوروزی‌اش: «حالا ملک میر مخلوع ما مه همین یک قطعه بود: نه پرچمی داشت، نه درختی، نه گلی. فقط دو نفر، در انتهای قلمرو او، نشسته بودند بر دو سوی پشتای از خاک و سراسر ملک روبیدرو مهاش پرچم و گل بود و آدم‌هایش توی هم می‌لویلند.» یا حتی گیرم روزی گور هم خانه بیر آپارتمان سیصد و دو اکباتان شبیه الواح سرسی فرزندان قطعه سیصد و دو بهشت ز هرا شود. «ویرانه تختگاهش فقط چند وجب خاک ناصاف بود و حفڑاهای کوچک در وسط با سه ترک شوره بسته و یک سنگ شکسته و مایل، نشانده بر لبه گودال.» اما چه باک و قتنی اشیای خانه روشنان گفته‌اند: «در ماست کاتب شاید یا در سایه روشن‌های میان آن کلام که بر سر دست داشت. آنجا، بر کاغذهای زرشده روی میز خوانست این: ما هم رفته نشیمان را هم بردم.»

نسخه مجموعه داستان «بست تاریک دست روشن» من یک داستان کم دارد، با آزاد همان داستان خانه روشنان را ورق‌ورق کردیم و روی سنگی که نصفش را شکسته‌اند و برده‌اند پسبانیدم. به پنج دقیقه‌ای ورق‌ها را هم شستند.

نویسنده کتاب شرق ساعت ۲۳:۵۲

موضوع ادبیات

۰ نظر:

ارسال یک نظر

موضوع
(33) ادبیات
(10) اندیشه
(4) مصایب
(13) هنر

باگانی

(61) 2010 ▼

August (11) ◀

July (47) ▼

ترجمه کاری سترگ

زیستن در میان خوابها

از توری می‌ترسیم

نمی‌توانیم منکر مجسمه سازی در ایران شویم

سرسره روغنی

ما همه دیزاینem

کدام ماه است که توت فرنگی‌ها سرخ

می‌شوند

گذشته سازان

در آستانه از دست رفته‌گی زمان

خوب و بد یا سود و زبان

این داستان را من با صدای خودش شنیدم

حاطرات فراوانی برایمان گذاشت

گلشیری صدایش را در داستان پیدا کرد

شب مدادها

به پنج دقیقه‌ای ورق‌ها را هم شستند

بخت ما بود که او را شناختیم

کلاز هوشینگ گلشیری در ذهن ما

در عرصه مطبوعات

مگر هوشینگ به آنها چه گفته بود

ما به وودی آلن عادت داریم

شمای آدم منشهر هستید

لیبرالها منتشر شدند

جهان نزاکتمند رستگاری نیست

باید فرار کنی

سراسر پوچ

به اعتبار فکوهه همواره شک کنید

بایان روای آمریکایی

بازگشت به ادبیات ایده

برای اندیشیدن باید ترجمه کرد

یک حس تلخ خوشاپند

خوانش دوباره عصر بزرگان

بازنویسی آثارشیستی انجیل

متن‌های نمایشی به حا مانده

جزوه‌ها را باد با خود می‌برد

آمریکا وجود ندارد

ما نوادگان کارل گنورگ بوشنر هستیم

درختی هستم که قهر کرده است

تاریخچه تحلیلی کمک استربی

در ستایش تحریره

به حیوانی که کارت افتاده نگاهی بینداز

وظفه نسل پس از نیما

نقد عرصه مبارزه است